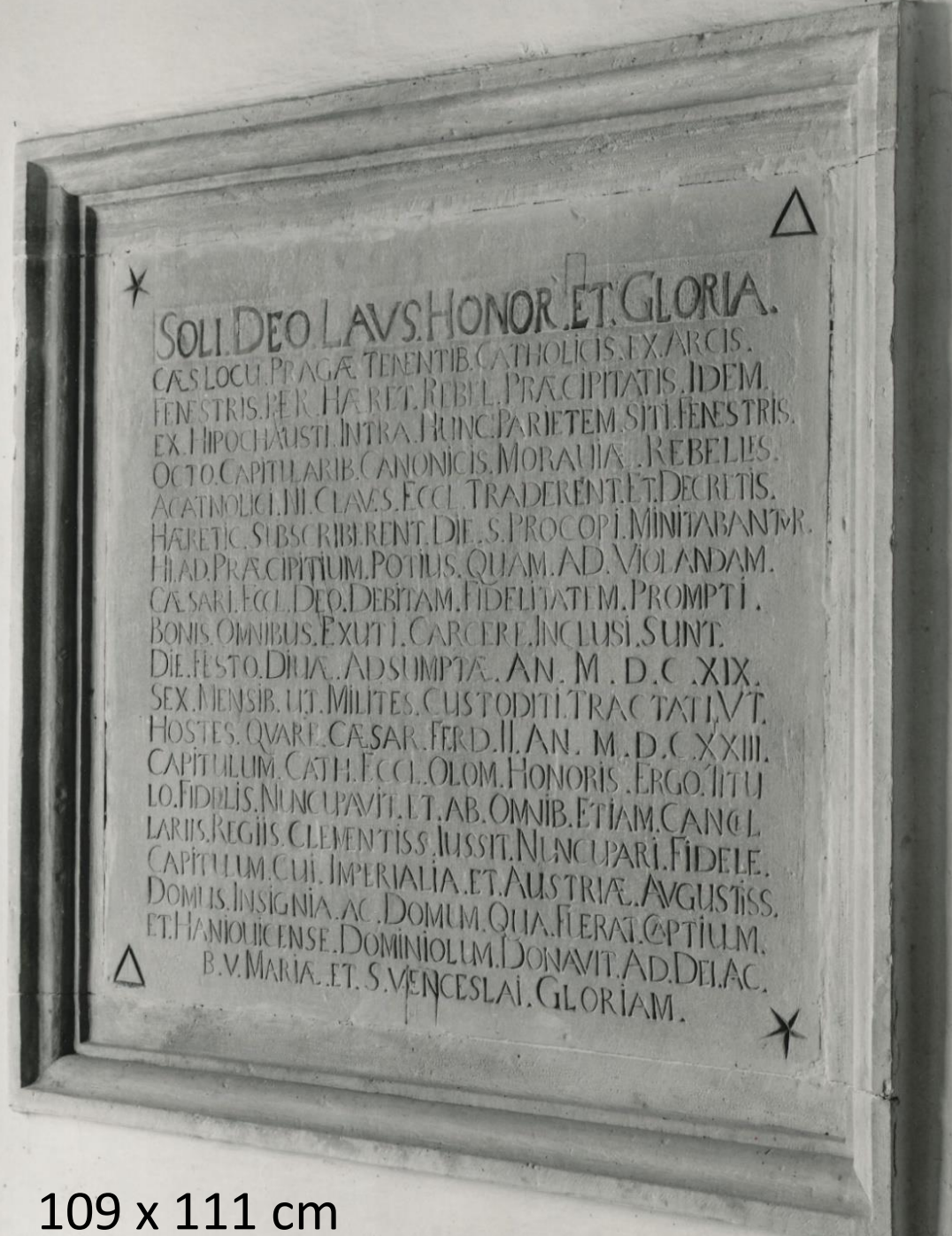

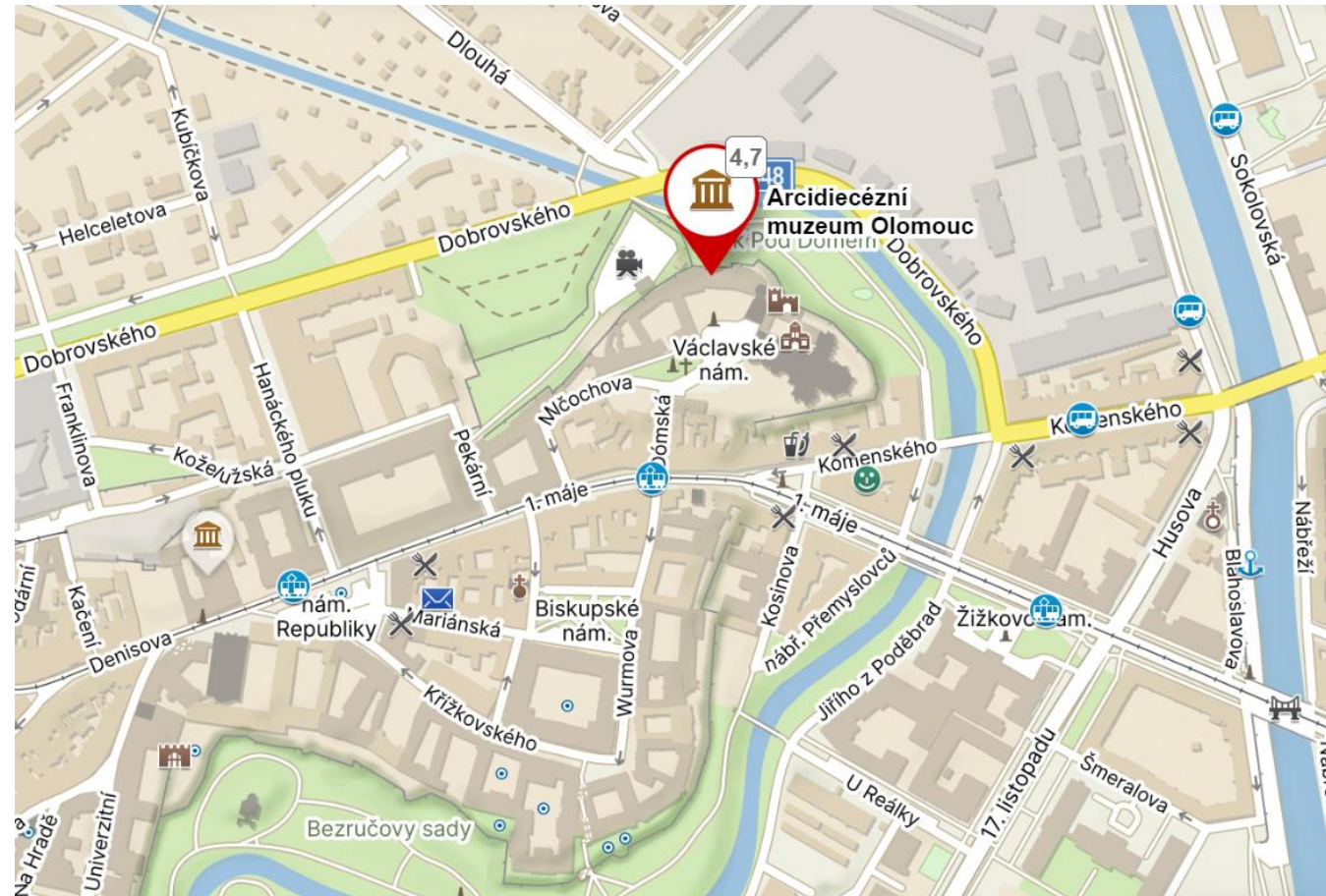
Četba a interpretace latinských pramenů 10

Olomouc, býv. Kapitulní děkanství nápisová deska na stěně hypocausta

109 x 111 cm

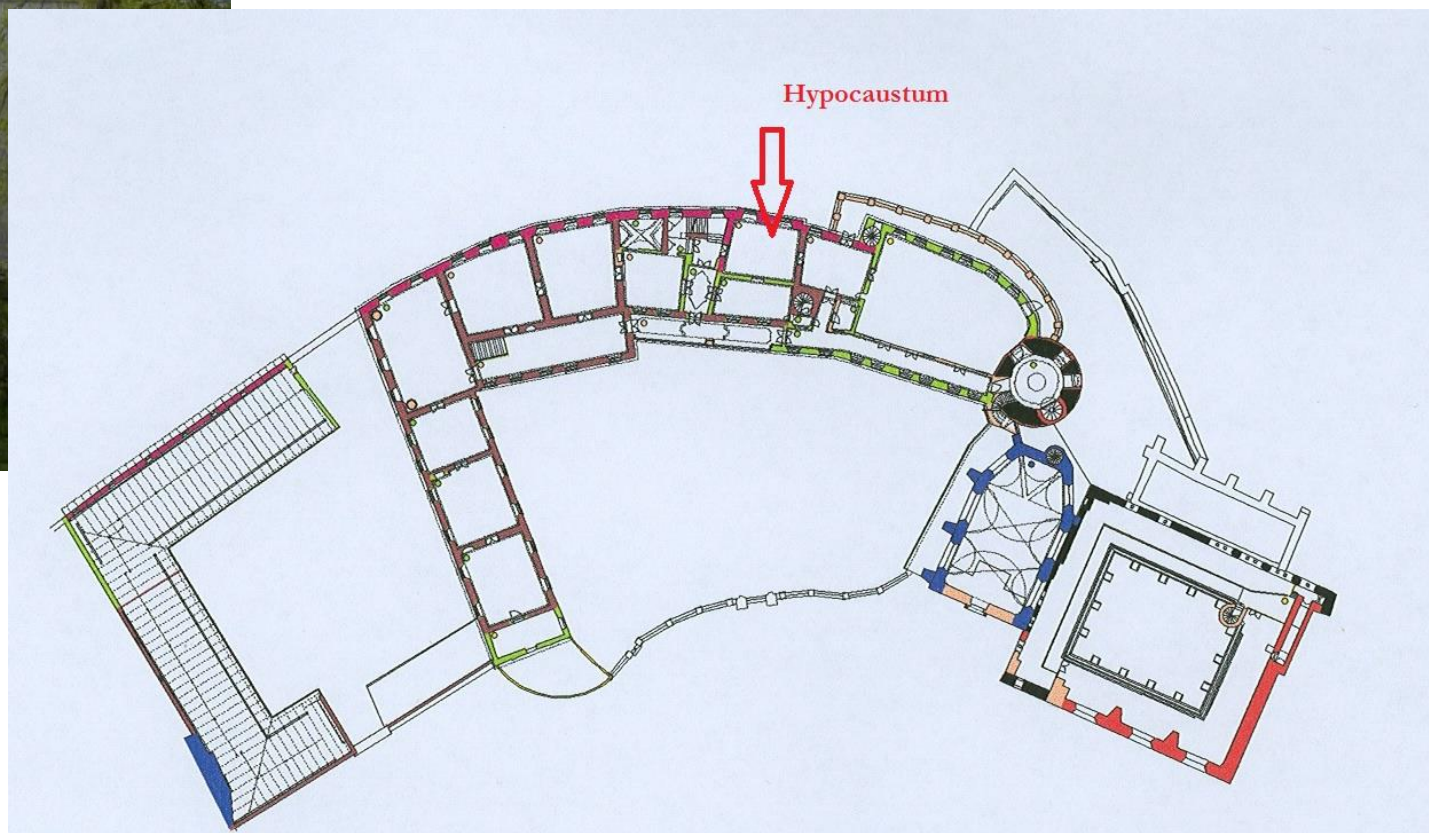
Olomouc, Václavské náměstí – býv. Kapitulní děkanství a rektorátní kostel sv. Anny

„...Idem ex hipochausti intra hunc parietem siti fenestris... minitabantur...“

Olomouc, býv. Kapitulní děkanství, okna hypocausta, pohled od severu.

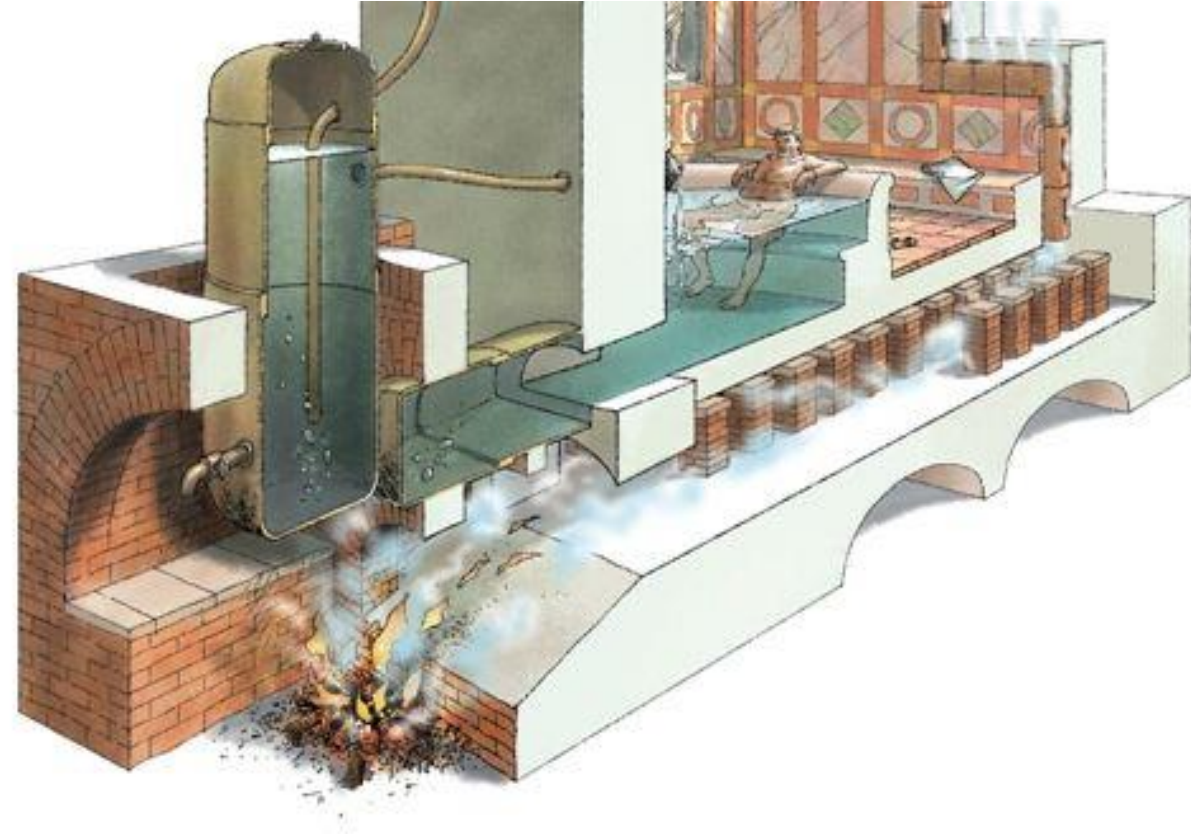

Olomouc, býv. Kapitulní děkanství, půdorys 1. patra

Hypocaustum

Hypokaustum v římské vile v provincii Palencia
(Španělsko)

Hypokaustum, rekonstrukce

Nápisová deska na stěně hypocausta

SOLI. DEO. LAVS. HONOR. ET. GLORIA./ CAES.(AREAE) LOCU. PRAGAE. TENENTIB.(US)
CATHOLICIS. EX. ARCIS./ FENESTRIS. PER. HAERET.(ICOS) REBEL.(LES) PRAECIPITATIS.
IDEM./ EX. HIPOCHAUSTI. INTRA. HUNC. PARIETEM. SITI. FENESTRIS./ OCTO.
CAPITULARIB.(US) CANONICIS. MORAVIAE. REBELL^ES./ ACATHOLICI.(!) NI. CLAVES.
ECCL.(ESIAE) TRADERENT. ET. DECRETIS./ HAERETIC.(IS) SUBSCRIBERENT. DIE. S.(ANCTI)
PROCOPI. MINITABANT^VR./ HI. AD. PRAECIPITIUM. POTIUS. QUAM. AD. VIOLANDAM./
CAESARI. ECCL.(ESIAE) DEO. DEBITAM. FIDELITATEM. PROMPTI./ BONIS. OMNIBUS.
EXUTI. CARCERE. INCLUSI. SUNT./ DIE. FESTO. DIUAE. ADSUMPTAE. AN.(NO) **M. D. C. XIX.**/
SEX. MENSIB.(US) UT. MILITES. CUSTODITI. TRACTATI. VT./ HOSTES. QVARE. CAESAR.
FERD.(INANDUS) II. AN.(NO) M. D. C. XXIII./ CAPITULUM. CATH.(EDRALIS) ECCL.(ESIAE)
OLOM.(UCENSIS) HONORIS. ERGO. TITU/LO. FIDELIS. NUNCUPAVIT. ET. AB. OMNIB.(US)
ETIAM. CANCE^L/LARIIS. REGIIS. CLEMENTISS.(IME) IUSSIT. NUNCUPARI. FIDELE./
CAPITULUM. CUI. IMPERIALIA. ET. AUSTRIAE. AVGUSTISS.(IMAE)/ DOMUS. INSIGNIA. AC.
DOMUM. QUA. FUERAT. C^APTIUIUM./ ET. HANOUICENSE. DOMINIOLUM. DONAVIT. AD.
DEI. AC./ B.(EATAE) V.(IRGINIS) MARIAE. ET. S.(ANCTI) **VENCESLAI.** GLORIAM.

„...Octo capitulares canonici ...bonis omibus exuti carcere inclusi...“

Uvěznění olomoučtí kanovníci - 15. srpna 1619 až 19. ledna 1620

1. **Jan Bedřich Breiner svobodný pán ze Stübingu a Rabensteinu** († 1637), kapitulní děkan
2. **Václav Pilař z Pilhu**, († 1630), kapitulní probošt
3. **Arnošt Maas** († po 1624)
4. **Zikmund Scholl ze Schlampachu**, († 1623)
5. **Ondřej Kindler** († 1620)
6. **Jan Křtitel Zochius** († 1628)
7. **Zikmund Magnus**
8. **Claudius Sorina z Mantovy** († 1658)

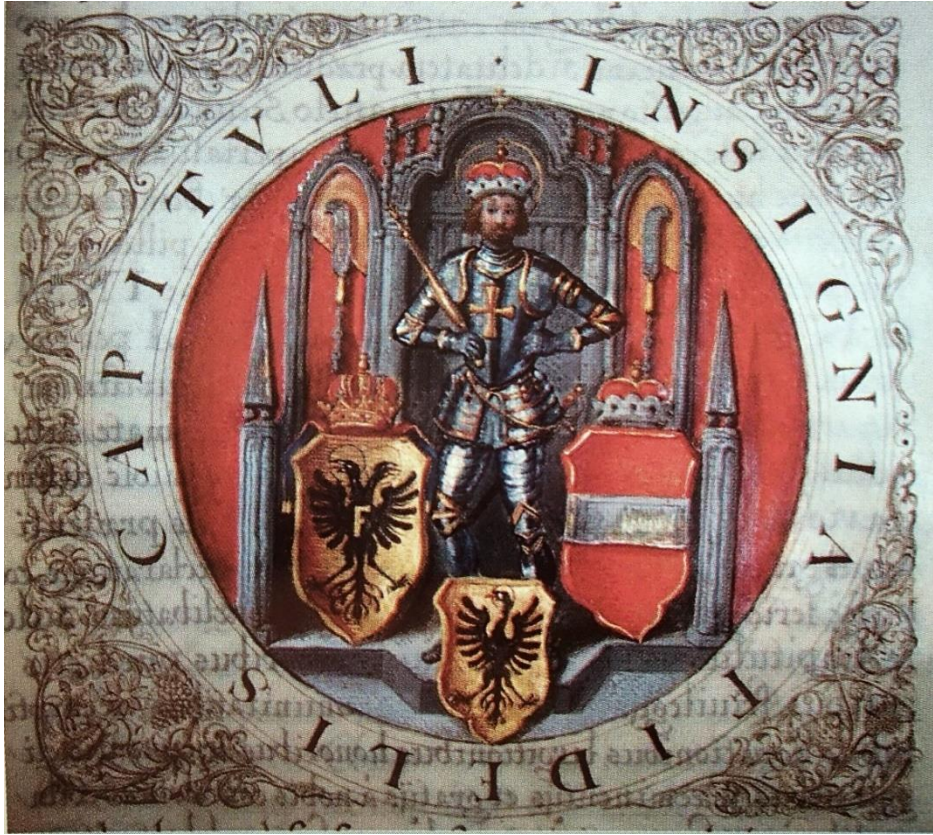

Olomouci, ul. 8. května č. 21,
Národní dům vystavěný na místě
domu, v němž byli kanovníci 22
týdnů vězněni.

Kroměříž, Arcibiskupský zámek, Lenní sál, F. A. Maulbertsch, 1759

„...Capitulum ...honoris ergo titulo fidelis nuncupavit...imperialia et Austriae augustissimae domus insignia ac domum qua fuerat captivum et Haniouicense dominiolum donavit ...“

Polepšený znak Metropolitní kapituly u sv. Václava v Olomouci z roku 1623

Haňovice, okres Olomouc, zámeček, současný stav.

Claudius Sorina z Mantovy 1580 – 1658

„...ornatissimus de hac ecclesia, qui in nuperrima rebellione tormenta, immo usque ad mortem ipsam orthodoxam fidem contra hereticos offendit.“

- 1580 narozen
- 1599 – 1602 triennium na univerzitě v Boloni, titul doktora práv
- 10. 6. 1611 - olomoucký kanovník
- 17. 1. 1613 - vysvěcen v Olomouci na kněze
- 5. 2. 1628 - rektor u sv. Anny v Olomouci
- 10. 10. 1642 - arcijáhen olomoucké kapituly
- 12. 12. 1650 - děkan Metropolitní kapituly u sv. Václava v Olomouci
- arcijáhen mantovské kapituly, olomoucký oficiál a generální vikář
- generální vikář olomouckých arcibiskupů Františka kardinála Dietrichštejna a arcivévody Leopolda I. Viléma
- 17. 3. 1658 zemřel v Olomouci

Další olomoucké památky spojené s kapitulním děkanem Claudiem Sorinou z Mantovy († 1658)

Nápisová deska na stěně hypocausta

SOLI. DEO. LAVS. HONOR. ET. GLORIA./ CAES.(AREAE) LOCU. PRAGAE. TENENTIB.(US)
CATHOLICIS. EX. ARCIS./ FENESTRIS. PER. HAERET.(ICOS) REBEL.(LES) PRAECIPITATIS.
IDEM./ EX. HIPOCHAUSTI. INTRA. HUNC. PARIETEM. SITI. FENESTRIS./ OCTO.
CAPITULARIB.(US) CANONICIS. MORAVIAE. REBELL^ES./ ACATHOLICI.(!) NI. CLAVES.
ECCL.(ESIAE) TRADERENT. ET. DECRETIS./ HAERETIC.(IS) SUBSCRIBERENT. DIE. S.(ANCTI)
PROCOPI. MINITABANT^VR./

Jedinému Bohu chvála, čest a sláva. Jako v císařském městě Praze svrhli kacířští rebelové z oken hradu katolické místodržící, stejně tak na svátek svatého Prokopa (4. července) osmi kanovníkům olomoucké kapituly vyhrožovali nekatoličtí rebelové vyhozením z oken místnosti nad hypocaustem, která je za touto stěnou, pokud nevydají klíče od kostela a pokud nepodepíší heretické dekry.

Nápisová deska na stěně hypocausta

HI. AD. PRAECIPITIUM. POTIUS. QUAM. AD. VIOLANDAM./ CAESARI. ECCL.(ESIAE) DEO.
DEBITAM. FIDELITATEM. PROMPTI./ BONIS. OMNIBUS. EXUTI. CARCERE. INCLUSI. SUNT./
DIE. FESTO. DIUAE. ADSUMPTAE. AN.(NO) M. D. C. XIX./ SEX. MENSIB.(US) UT. MILITES.
CUSTODITI. TRACTATI. VT./ HOSTES.

Ti však byli odhodláni se raději nechat vyhodit z okna, než aby porušili povinnou věrnost císaři, církvi a Bohu. Byli zbaveni veškerého majetku a na svátek Nanebevzetí Panny Marie (15. srpna) zajati a uvězněni a šest měsíců střeženi jako vojáci a bylo s nimi zacházeno jako s vojáky.

Nápisová deska na stěně hypocausta

QVARE. CAESAR. FERD.(INANDUS) II. AN.(NO) M. D. C. XXIII./ CAPITULUM.
CATH.(EDRALIS) ECCL.(ESIAE) OLOM.(UCENSIS) HONORIS. ERGO. TITU/LO. FIDELIS.
NUNCUPAVIT. ET. AB. OMNIB.(US) ETIAM. CANCEL/LARIIS. REGIIS. CLEMENTISS.(IME)
IUSSIT. NUNCUPARI. FIDELE./ CAPITULUM. CUI. IMPERIALIA. ET. AUSTRIAE.
AVGUSTISS.(IMAE)/ DOMUS. INSIGNIA. AC. DOMUM. QUA. FUERAT. CAPTIUIUM./ ET.
HANOUCENSE. DOMINIOLUM. DONAVIT. AD. DEI. AC./ B.(EATAE) V.(IRGINIS) MARIAE. ET.
S.(ANCTI) VENCESLAI. GLORIAM.

Proto císař Ferdinand II. poctil olomouckou kapitolu titulem věrná a nejmilostivěji přikázal, aby ji takto nazývaly všechny královské kanceláře. Dovolil jí užívat císařské insignie i znak nejvznešenějšího habsburského rodu a daroval jí dům, ve kterém byli věznění a stateček Haňovice. Ke cti a slávě Panny Marie a sv. Václava

Býv. kapitulní děkanství - nápisová deska na stěně hypocausta

Chvála, čest a sláva jedinému Bohu.

V císařském městě Praze kacířští rebelové svrhli z oken hradu katolické místodržící. Stejně tak na Moravě, o svátku sv. Prokopa [4. července 1619] vyhrožovali nekatoličtí rebelové osmi kanovníkům kapituly vyhozením z oken hypocausta, jež bylo za touto zdí, pokud jim nevydají klíče od katedrály a nepodepíší kacířské dekry. Ti však byli odhodláni nechat se raději vyhodit z okna, než aby porušili povinnou věrnost císaři, církvi a Bohu. O svátku Nanebevzetí Panny Marie [15. srpna] roku 1619 jim zabavili veškerý majetek a zavřeli je do vězení. Šest měsíců je věznili jako vojáky a jednali s nimi jako s nepřáteli. Proto roku 1623 císař Ferdinand II. odměnil olomouckou metropolitní kapitolu tím, že ji poctil titulem věrná a nejmilostivěji přikázal, aby ji tak nazývaly všechny královské kanceláře. Věrné kapitule dovolil užívat císařský znak i znak vznešeného Rakouského domu. Dal jí také dům, v němž byli vězněni a nevelké panství Haňovice. Ke slávě Boží, Panny Marie a sv. Václava.